

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 18, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
thes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson
Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkuse
Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Käpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 34

Tallinn, 30. augustil 1938

IV aastakäik

SISU:

	Lk.
POLLUMAJANDUS	
Elusloomade hinnad laastadel 1938. a.	596
Piimatööstuste tsentraliseerimisest ja ratsionali- seerimisest Rootsis	597
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Nafta ja naftasaaduste siseturumaht Eestis	599
Raudteetegevus 1938. a. esimesel poolel	601
Lühinudiseid	601
LAEVANDUS	
Tallinna sadama tegevus juulis ja k. a. esimesel 7 kuul	602
Prahiturg	603
POLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	603
Põllumajanduslik väljavedu	604
Juustuturg	604
Peekontiturg	604
Tapaloomade ja lihaturg	605
Kanamunaturg	605
Piimaturg	605
Teraviljaturg	606
Lina- ja linaturg	606
Aedviljaturg	607
Kalaturg	607
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	608
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Soome metsamaterjali ekspordi raskused	609
Läti esinemised Königsbergi idamessil	609
Läti tsemendi toodang mitte küllaldane	609
Läti telliskiviitõestus	609
Läti väliskaubandus juulis	610
Bensiini segamine piiritusega Lätis	610
Saagilootused Lätis	610
Läti võiekspord	610
Leedu väliskaubandus juulis	610
Või väljavedu Poolast esimesel poolaastal 1938. a. Tööstus- ja kaubandusministeeriumi juures	610

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Prices of Live Animals at Fairs in 1938	596
Centralisation and Rationalisation of Dairy In- dustry in Sweden	597
INDUSTRY AND TRADE	
Consumption of Crude Petroleum Products in Estonia	599
Railways During the First Half of 1938	601
Sundry Information	601
SHIPPING	
Tallinn Harbour in July and First 7 Months, 1938	602
Freight Market	603
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	603
Exports of Agricultural Products	604
Cheese Market	604
Bacon Market	604
Cattle and Meat Market	605
Egg Market	605
Milk Market	605
Grain Market	606
Flax Market	606
Vegetable Market	607
Fish Market	607
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	608
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Difficulties of Finnish Timber Exports	609
Participation of Latvia in Königsberg Fair	609
Latvian Production of Cement non Adequate	609
Latvian Brick Industry	609
Latvian Foreign Trade in July	610
Mixing Spirit with Benzine in Latvia	610
Harvest Expectations in Latvia	610
Latvian Butter Exports	610
Lithuanian Foreign Trade in July	610
Butter Exports from Poland in First Half of 1938	610
Bureau of Raw Materials at the Ministry of Commerce and Industry	610

PÖLLUMAJANDUS

ELUSLOOMADE HINNAD LAATADEL 1938. A.

PRICES OF LIVE ANIMALS AT FAIRS IN 1938.

Elusloomade hinnad laatadel on k. a. tildiselt kujunenud võrdlemisi soodsalt, kusjuures veiste ja hobuste hindade tase on kõrgem mullusest. Kahtlemata on hindade paranemisele aidanud kaasa põllumajanduskonjunkturi üldine paranemine ning vastavate põllumajandusharude laiendamine.

Elusloomade hindade liikumises laatadel suuri kõikumisi tänavu ei esine. Talvekuul esinenud laiaulatuslik laadahindade tõus jäi kevadkuul väiksemaulatuslikumaks ja mais oli üksikute loomaliikide juures isegi väike hinnalõdvenemine. Nii langes keskmiste tööhobuste hind apr. 297 kr-lt mais 283 kr-le, mis tähendab 5%-st tagasiminekut. Seevastu jätkus paremate tööhobuste juures ka mais väike hinnakõvenemine ja heade tööhobuste keskmine hind ületas eelmise kuu 5 kr-ga ning tõusis 446 kr-le. Heade lüpsilehmade hind langes 116 kr-lt 115 kr-le, kuna keskmise headusega lüpsilehmade hind jäi eelmise kuuga võrreldes muutumatuks 87 kr-le. Lihaloomade juures oli hinnamuutus võrdlemisi väike; nii kõvenes pullide hind 1 kr ja lehmade — 2 kr, moodustades vastavalt 105 kr ja 82 kr. Mullikate juures esines samaulatuslik hinnalangus ja keskmiseks hinnaks kujunes 62 kr. Samuti kõvenesid vasikate, lammaste ja nooremate põrsaste hinnad, kuna vanemad põrsad, kellede pakkumine oli üldiselt tagasihoidlik näitasid eelmise kuuga võrreldes väikest hinnaparanemist. Nii lan-

ges vasikate hind apr. keskmiselt 9,3 kr-lt 9,2 kr-le lammastel — 13,1 kr-lt 11,7 kr-le ja alla 6 nädala vanuseil põrsail — 12,8 kr-lt 11,3 kr-le. Vanemate ja suuremate põrsaste hind tõusis 14,8 kr-lt 15,2 kr-le.

Juunis esines laadahindades üldiselt nõrgenemine. Nii maksusid juunis laatade keskmiselt hobused: head — 400 kr ja keskmised 275 kr tk. Seega oli hobuste üldine hinnatase 10% madalam kui mais. Ka lüpsilehmade ja lihaloomade hinnad nõrgenesid juunis, kuna vasikate ja lammaste hinnad näitasid väikest paranemist. Juulis aga näitasid elusloomade hinnad uuesti tõusutendentsi. Nii maksusid juulis elusloomad laatadel keskmiselt: hobused (head) 440 kr ja keskmised — 298 kr tk. Lüpsilehmade hinnad kõikusid 88—116 kr, ning lihaloomade hinnad 55—117 kr piires. Vasikad maksusid keskmiselt 11,10 kr ja lambad 12,80 kr tk. Alla 6 näd. vanuste põrsaste hind oli peagu võrdne juuni hinnale kuid väiksemate põrsaste hinnad olid vähe kõrgemad kui juunis. K. a. seitsme kuu keskmiselt maksusid loomad laatadel järgmiselt: head hobused 415 kr, keskmised — 277 kr, lüpsilehmad: head 105 kr ja mullikad 60 kr tükk. Vasikad maksusid 10,20 kr, lambad 12,50 kr ja põrsad 11—14,70 kr tk.

Hindade taseme kõrguse üle otsustamisel tuleb tähendada, et k. a. elusloomade hinnad laatadel esimesel seitsmel kuul ületavad e. a. sama aja hindu; peale vasikate

Elusloomade hinnad laatadel 1938. a. kr.

Prices of Live Animals at Fairs, in Kr. 1938.

	Hobused Horses		Lüpsilehmad Milking Cows		Lihaloomad Meat Animals			Vasikad Calves	Lambad Sheep	Põrsad Young Pigs	
	head Good	keskm. Medium	head Good	keskm. Medium	härjad ja pullid Bulls a. Oxen	lehmad Cows	mullikad Steers			alla 6 näd. Under 6 Weeks	6—10 näd. 6—10 Weeks
Keskm. 1937. a.	372	248	101	77	104	70	52	11,50	11,80	11,50	15,30
Jaanuar	361	239	103	74	105	74	50	11,00	10,90	8,50	12,80
Veebruar	356	259	107	80	108	76	—	10,80	13,20	11,40	15,00
Märts	432	291	110	85	102	82	65	10,80	13,80	13,00	15,30
Aprill	441	297	116	87	104	80	64	9,80	13,10	12,80	14,80
Mai	416	288	115	87	105	82	62	9,20	11,70	11,80	15,20
Juuni	400	275	112	79	98	73	61	9,80	12,80	10,30	14,50
Juuli	440	298	116	88	117	85	65	11,10	12,80	10,20	15,00

ja põrsaste hindade, mis on vähe madalamad. Võrreldes 1933. a., mil hinnad olid madal- seisus, oli laadahindade paranemine tänavu järgmine: hobused (head) 237%, keskmised 280%, lüpsilehmad 140%, lihloomad 200%,

lambad 76% ja põrsad 75%. Seega on elus- loomade hinnad 1938. a. võrreldes tunduvalt tõusnud. Seejuures tuleb tähendada et ho- buste hinnad laatadel saavutasid tänavu re- kordilise taseme.

PIIMATALITUSTE TSENTRALISEERIMISEST JA RATSIONALISEERIMISEST ROOTSIS.

CENTRALISATION AND RATIONALISATION OF DAIRY INDUSTRY IN SWEDEN.

Agr. Kr. Joost.

Peale suuri muudatusi, mis viimasel ajal on toimunud piimatööstuste sisseseadete, ma- sinate ja valmistamistehnika alal, on neid toimumas ka piimanduspoliitilisel alal. Vä- lismaises piimanduslikus kirjanduses asine- vad väga tihti sõnad: tsentraliseerimine ja ratsionaliseerimine, ning need küsimused on praegusel ajal aktuaalsemaiks eelinimetatud alal.

Meiereistatistika ja kuludeanalüüs tõen- davad praktiliselt tuntud tõsiasi, et suur- ma läbikäiguga piimatalituses on piima töötlemiskulud suhteliselt madalamad kui väiksemas. Nii olid näiteks Eesti ühispii- matalituses 1936. a. üle 4 milj. kg piimalä- bikäigu juures kulud ümmarguselt 40% ma- dalamad, kui alla ½ milj. kg rühmas (kulud arvatud 1000 kg vastuvõetud piima kohta). Seetõttu on arusaadav ja väga oluline pii- matalituste toodangute suurendamine, mil- line põhjustab tööstuskulude vähenemise ja tõstab seega piimatootmise tasuvust. Sel- les suunas tegutsetaksegi piimatalituste tsentraliseerimise abil, millise sihiks on pii- matöötlemise koondamine üksikutesse suur- tesse piimatööstustesse, saavutades seega tunduvalt kokkuhoidu tööstuskuludes.

Ratsionaliseerimisküsimused on harilikult tihedas seoses tsentraliseerimisküsimustega. Ratsionaliseerimine tähendab otstarbekohast tehniliste ja organisatoorse vahendite ra- kendamist tööviljakuse tunduvalks tõstmiseks. Suuremate piimatööstuste ehitamisel ja sisustamisel arvestatakse seega kõikide tehniliste abinõude muretsemisega, milleks võivad tööprotsessi hõlbustada ja inimitöö viljakust tõsta.

Huvitavaimal ja radikaalsemal viisil toi- metatakse piimanduse tsentraliseerimist

Rootsi piimanduses, millise tegevusega oli autoril võimalus tutvuda. Meie piimatali- tused on üldiselt väga väikeste piimaläbi- käikudega ja tsentraliseerimisküsimusel peaks meiegi oludes olema pinda. Rootsi piimanduse tsentraliseerimine ja ratsionali- seerimine on meile lähedasist piimandus- maist kõige energilisem ja omapärasem ning selle jälgimine tohiks meiegi piimanduste- gelasile pakkuda huvi.

Piimatalituste tsentraliseerimisega alus- tati Rootsis keskühing Svenska Mejeriernas Riksföreningu asutamiselega 1932. a. Sellesse kuulub valdav osa Rootsi piimatalitustist (91% kogu vastuvõetud piimast on töötle- tud selle ühingu liikmete poolt). Svenska Mejeriernas Riksförening mille peamiseks ülesandeks on olla vaheltalitajaks oma liik- mete piimasaaduste müümisel ja samuti pii- matalitustis tarvisminevate ainete ja masi- nate ostmisel, tegutseb ka teiste piimandus- liikude ülesannetega. Selle ühingu orga- nisatsiooniosakonna kaudu toimub piiman- duse tsentraliseerimise ja ratsionaliseerimise juhtimine ja läbiviimine käsikäes sama ühin- gu ehitus- ja masinatehnilise osakonnaga, millises töötab praegu 20 meiereiarhitekti ja -inseneri.

Erilist hoogu on saanud piimatalituste tsentraliseerimine 1936. a. mais antud sea- duse tõttu (nn. mejeristadga), mis seab pii- matööstustele tugevad nõudmised, eriti ehitus- likust ja masinatehnilisest küljest. Selle seadu- se nõuetele mittevastavad piimatalitused sule- takse riigiasutiste poolt. Põllutööstusministeeriumis asuva Landbrukstyrelse meiereima- janduse osakonna juures töötava kahe kont- rollöri ülesandeks on kõiki Rootsi piimatali- tusi kontrollida vastavalt mejeristadga nõue-

tele. Esinevate puuduste kõrvaldamiseks antakse tähtpäev. Kui selleks tähtpäevaks ei ole puudused kõrvaldatud, järgneb piimatalituse sulgemine, kusjuures selle tegelikuks läbiviijaks on politiseivõim kohalikkude maakonnaavalitsuste (länstyrelse) juures.

Vastavalt mejeristadga karmidele nõuetele valitseb praegu Rootsi piimatallis ennenähtamatu vilgas remontide ja uusehituste ajajärk. Asjatundjate arvates tulevad vastavalt sellele seadusele kõik piimatallitused ehitada 3 aasta jooksul põhjalikult ja ajakohaselt ümber. Seejuures on viimastel aastatel tsentraliseerimise ja mejeristadga tõttu piimatallituste arv tugevasti vähenenud, näiteks 1937. a. jooksul 300 võrra. Rootsi piimatallituste arvu loodetakse 2—3 aasta jooksul vähendada 1000-le, milline oleks siis lõplikuks piimatallituste arvuks (praegu 1400 piimatallitust).

Piimatallituste tsentraliseerimine sünnib Riiksföreningi poolt üldiselt kahel viisil: 1) propaganda abil, 2) väiksemate piimatallituste ostmise ja sulgemise teel. (Seejuures on esimene viis senini tarvitatavam. Vastavalt erilisele käitistingimusele maa eri osis, millised maa suuruse juures mitmekesised, on koostatud ja praegu koostamisel iga maakonna kohta tsentraliseerimiskava, milline trükitakse eraldi iga lääne tarvis ja saadetakse kohalikkudele piimaühisustele ja tegelastele tutvumiseks. Selles kavas, mis on üldiselt sarnane meie agronoomide diplomitööga, on esitatud piimatallituste olukord praegu, s. t. enne tsentraliseerimise läbiviimist, mille juures on eriti tähelepanu pöördud keskmisele tööstuskulule praegu neis piimatallis kusjuures on arvatud juurde praegusele tööstuskulule mejeristadga tõttu nõutavate juurdeehituste ja sisseseadete täiendamise tõttu suurenevad amortisatsioonid ja võlaprotsendid. Selles kavas on esitatud iga meierei kohta eraldi mejeristadga nõuetele vastavad ümberehitamised ja uute masinate muretsemised, ning nende väärtus rahaliselt hinnatud. Kava teises osas on esitatud tabel, milline kujutab piimatallituste võrku peale tsentraliseerimist, täpsaid andmeid, millised meiereid

peaksid ühinema, millised jääma alles ja millised likvideeruma. Sellele lisandub tööstuskulude kalkulatsioon peale kava läbiviimist.

Tööstuskulu suur vähenemine uue kava tõttu ja silmanähtav tsentraliseerimise paremuste selgumine on mõjunud kaasa, et senini on suur osa tööst ses suhtes suudetud täita vabatahtlikult propaganda kaastabil, kuna väiksemate piimatallituste ostmist Riiksföreningu poolt ja sulgemist ametivõimude kaasabil on tulnud kasustada vähem. Tsentraliseerimise tõttu suurenevad piimatallituste rajoonid ning piima kokkuvedu on organiseeritud autotranspordi abil. Enamik piimatallis makstakse piimakokkuveo eest meierei poolt, kusjuures lähemate ja kaugemate piimatoojate puhtsaak piimakilogrammilt on ühesuurune. Osa meiereides maksavad piimatoojad poole kokkuveokuludest ja osas piimatallis maksavad piimatoojad ise veo eest. Piima kokkuvedu sünnib peagu eranditult autodega, milline teede hea olukorra juures on teostatav. Neis piimatallis, millistes piimatoojad ise organiseerivad piimaveo, saavad kaugemad piimatoojad piima eest vähem hinda kui lähemad. Et võimalikult kõik talupidajad, ka kaugemalt, veaksid siiski piima meiereisse, makstakse igale meiereisse toodud piimakilole 2 ööri juurde. See toetus tuleb fondist, mida kogutakse joogipiima ja jõusööda müügist ning margariinivabrikult.

Koorejaamu sel kujul ja suuruses kui meil Rootsis ei ole. Tsentraliseerimiskava näeb küll ette, et kujuneksid hiigelvõitööstused, kuhu tuuakse teisist piimatallitustist koor kokku. Seejuures oleksid koorejaamadena töötavad meiereid sisustuselt eeskujulikud ja suure piimaläbikäiguga, kuuludes iseseisvatele ühistutele. Ühte sellist piimatallitust, mis oma koore saatis tsentraalpiimatallis, oli autoril võimalus näha Örebro lähedal. (See kujutas endast eeskujulikku ratsionaliseeritud piimatallitust 17 000 kg-lise piimaläbikäiguga päevas.

Käsikäes tsentraliseerimisega toimub piimatööstuste ratsionaliseerimine. Peagu kõigis suuremais uutes ja ümberehitatud pii-

matalituis leiduvad rullikteed, liftid, transportkäruud jne., millised tööprotsessi teevad hõlpsamaks ja tõstavad inimtöö viljakust.

Mejeristadga tsentraliseerimine ja ratsio-

naliseerimine on juba senini andnud Rootsis suure läbikäiguga ja eeskujulikkult korras- tatud piimatalituis, milliseid võib julgesti kõrvutada parimatega tänapäeval.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

NAFTA JA NAFTASAADUSTE SISETURUMAHT EESTIS.

CONSUMPTION OF CRUDE PETROLEUM PRODUCTS IN ESTONIA.

Viimasel ajal on Eesti välismaalt ostnud mitmesuguseid naftasaadusi keskmiselt 3,5 milj. kr. eest aastas. Naftasaadustena Eesti turul esinevad eeskätt petrooleum, bensiin, toornafta, gaasõli, mitmesugused määrdeõlid jm. Kõigi nende saadustega varustavad Eestit mitmed välisriigid. Eesti põlevkivitööstuse hoogus areng viimaseil aastail on aga toonud naftasaaduste turul mõndagi muudatust; mõneleegi osundatud saadusele on siseturul ilmunud võistlejaina ka juba eesti oma põlevkivitooted, millised asendavad osaliselt teatud naftasaadusi.

Eesti põlevkivitööstuse katsetamisajastul ulatus toornafta sissevedu Eestisse keskmiselt 2500—3000 tn aastas. Nii oli see, näit., kuni 1932. a., mil põlevkivitootodang oli tunduvalt alla 20 000 tn aastas. Alates 1932. a. hakkas eesti põlevkivitoorõlitoodang hoogsalt tõusma, — 1934. a. — 47 000 tn, 1937. a. — 111 000 tn. Sel asjaolul on kahtlemata olulist kaalu naftamüügi võimaluste kujunemisel eesti siseturul. 1932. a. ulatus nafta sissevedu vaid 745 tn-le, olles e. a. veel ca 2 000 tn. Ka järgnevatil aastail osutus naftaimport võrdlemisi väikeseks, 1934. a. näit. kõigest 181 tn. Mullu kui ka tänavu on veetud naftat taas sisse suurel kogusel: m. a. ligemale 6 000 tn ning tänavu esimesel poolaastal 3083 tn. Võrdlemisi suur nafta sissevedu pärast rida aastaid kestnud madalat sissevedu sel alal, oli tingitud vajadusest teostada eelkõige põlevkivioõli soodsat müüki välisriikidele ning katta siseturul puudujäävat osa välismaise naftaga.

Toornaftaga varustab eesti siseturgu peamiselt NSVL. Kui varemõil aastail, mil nafta siseturumaht Eestis põlevkivioõli võrdlemisi madala toodangu tõttu oli märksa suurem praegusest, esines NSVL-u kõrval ka veel teisi maid naftavarustajaina. Alates 1932. a.

on jäänud NSVL Eesti suhtes peagu ainsaks ja korrapäraseks naftamüüjaks. Olgu märgitud, et mullune ja tänavune erakordselt suur nafta sissevedu ei toimunud küll NSVL-st, vaid Holl.-Curaçao-st.

Tallinna börsikomitee noteringuil on NSVL-u nafta suurmüügihinnaks praegu kr. 14,00—14,50 100 kg. See hind on püsitud kogu k. a. ning osalt ka m. a. lõppkuul.

Petrooleumiturg Eestis on stabiilne ega ole senini osutanud selliseid kõikumisi ega ootamatusi, nagu naftaturg. Väikesed tõusud ja mõõnad petrooleumitarvituses siseturul on olnud tingitud vaid majanduselu arengust: kriisiaastail vähenes petrooleumitarvitus, ning nüüd viimaseil majandustegevuse tõusuaastail — on see näidanud normaalset suurenemist. Mullu veeti Eestisse petrooleumi 18 824 tn. Tänavu esimesel poolaastal ulatus petrooleumi-import 7 161 tn-le, olles seega veidi suurem kui m. a. samal ajal (6651 tn). Ka selle naftasaadusega varustab Eestit peamiselt NSVL, kust viimaseil aastail on ostetud keskmiselt 6.—8000 tn petrooleumi aastas, seega ümmarguselt 30—40% kogu aastasest petrooleumiostust välismaalt. NSVL-u petrooleumiga võistleb Eesti turul veel rida teisi maid. Praegu on müügil Eestis ka P.-Am, Ühendriige petrooleumi, samuti ka Holl.-Curaçao j. t. oma. Tänavu õngi senini petrooleumi veetud sisse Holl.-Curaçao-st rohkem kui NSVL-st. Petrooleumiostud P.-Am. Ühendriigest olid varemõil aastail üsna stabiilsed, olgugi et väiksemas ulatuses kui NSVL-st. 1935—36. a. jäi sissevedu Ühendriigest aga üsna väikeseks ning alles mullu osteti sealt taas suurem kogus, nimelt 4843 tn. Ka tänavu esimesel poolaastal veeti Eestisse petrooleumi Ühendriigest 1525 tn. Tähelepanuväärt suuri oste petrooleumi alal on Eesti

viimaseil aastail teostanud Holl.- Curaçaoast (mullu 3268 tn, tänavu esimesel poolaastal juba 3100 tn). Varem ail aastail ostis Eesti rohkesti petrooleumi ka Poolast, Prantsusest, Rumeeniast j. m., millised maad on nüüd jäänud hoopis tagaplaanile.

NSVL-u petrooleumi suur müügihinnaks noteeriti k. a. juuli lõpul Kr. 15,00—16,00 per 100 kg. Aasta tagasi olid hinnad ligikaudu samad.

Eesti siseturutarvitus bensiini alal kaetakse üheltpoolt välismaise naftabensiiniga ning teisalt — kodumaise põlevkivibensiiniga. Kogu siseturutarvitusest moodustab välismaalne bensiin umbes 50%. Siinkohal olgu tähendatud, et ca 40% põlevkivibensiini-toodangust turustab Eesti välismaale. Naftabensiiniga varustavad Eestit NSVL, Holl.-Curaçao, Briti, P.-Am. Ühendriigid, Belgia jt. Naftabensiinitarvitus siseturul on viimaseil aastail tõusnud pidevalt ning ulatus mullu üle 7000 tn. Suurimalt ning ühtlasi kõige järjekindlamalt on turustatud Eestis NSVL-u naftabensiini, viimasel 2 aastal keskmiselt üle 2000 tn aastas. Rohket kasutamist on Eestis leidnud nüüd ka Holl.-Curaçao bensiin (ka üle 2000 tn aastas), millist alates 1933. a. on veetud pidevalt Eestisse. Senine areng on näidanud, et Eesti siseturul on üle 50% nõudmisest välismaise naftabensiini järele kaetud NSVL-u ja Holl.-Curaçao bensiiniga. Tänavu esimesel poolaastal võime nentida ses suhtes siiski teatud muutust: tänavu on bensiini senini imporditud peamiselt Britist ja Holl.-Indiast, kokku nimelt üle 1000 tn ning import NSVL-st ja Holl.-Curaçaoast ulatus k. a. kõigest 221 tn-le, millest NSVL moodustas vaid ligemale 30%. Siinkohal olgu tähendatud, et tänavu esimesel poolaastal on välismaise naftabensiini import kujunenud tunduvalt väiksemaks kui mullu samal ajal: esimese 6 kuu jooksul osteti k. a. välismaalt kokku 1361 tn bensiini, mullu samal ajal aga 3418 tn.

Välismaise naftabensiini I sordi suur müügihinnaks noteeriti k. a. juuli lõpul kr. 0,34—0,35 l., k. a. aprillis aga — Kr. 0,35—0,37 l. Võrreldes k. a. algusega (Kr. 0,32—0,34 l) on tänavu välisbensiini-hind veidi kallinenud. See hinnatõus oli tingitud aktsiisimaksu tõstmisest bensiinilt 18. III k. a. Bensiinimaksu tõstmise tagajärjel noteeriti ka kodumaist

bensiini varemast veidi kõrgemalt, — nimelt, Kr. 0,32—0,34 l. Välisbensiini-hinna kallinemine näibki olevat mõjunud viimase tarvituse piiramisele siseturul, nagu osundavad importandmed tänavu esimese poolaasta kohta.

Masuu di ja mitmesuguste määrdede õlide siseturutarvitus osutab Eestis kuni k. a. tõusu. Masuu di normaaltarvitus Eestis ulatub ümmarguselt 800 tn-le aastas. Ka selle naftasaadusega varustab Eestit juba pikemat aega NSVL. M. a. ilmus siseturule müügile erakordselt suurel kogusel ka P.-Am. Ühendriike masuuti (507 tn). Holl.-Curaçao ja poola masuu di tarvitus on praegu siseturul võrdlemisi väike, nii et praegune masuu dituru konjunktuur näib vähemalt esialgu endiselt kujunevat NSVL-du vastava saaduse tarvituse suunas. Tänavu esimesel poolaastal võrreldes mullu sama ajaga osutab masuu di-import tunduvalt langust: k. a. jaan.-juunini imporditi masuuti kokku 109 tn, mullu samal ajal aga — 434 tn. Ka tänavu on masuu divarustajana esikohal NSVL (46 tn), teisel kohal — Holl.-Curaçao (36 tn) ja kolmandal — Briti (27 tn).

Üldiselt tuleb konstateerida, et nafta- ja naftasaaduste hinnad on kujunenud eesti siseturul eeskätt rõõbiti nende saaduste hindade arenguga rahvusvahelisel õliturul. Nii võimegi panna tähele, et kui m. a. kevadel kõvenesid naftasaaduste hinnad rahvusvahelisel õliturul, tõusid viimased ka eesti siseturul. Paljude toorainete hinnalangus m. a. sügisel ei avaldanud naftasaaduste hindadele mõju ning nad jäid endisiks ka eesti siseturul; nii et küsimus, millist suunda nafta ja naftasaaduste hinnad eesti siseturul võiksid omada lähemas tulevikus, sõltub peagu täiel määral ikkagi sellest, kuidas kujunevad nimetatud saaduste hinnad rahvusvahelisel turgudel.

Hoopis tähtsam on aga küsimus, kas nafta- ja naftasaaduste tarvituse ulatus eesti siseturul võiks muutuda ja mis suunas? See asjaolu sõltub muidugi suurel määral eesti oma põlevkivisaaduste asendamisevõimest. Ses suhtes teeb eesti põlevkivitööstus järjekindlalt edusamme. Vabrikute laboratooriumeis tehakse pidevalt katseid uute õlisortide leiutamiseks. Näiteks ongi juba need katsed andnud üllatavaid tagajärgi mootorpetrooleumi leiutamiseks. Juba on asutud Eestis mootor-

petrooleumi valmistamisele, mis töötab tuua pööret mootorpetrooleumi kasustavaks ettevõtteis, tööstuses, põllumajanduses (traktorid), kalanduses (kalapaadimootorid) jm.

Arvestades kõiki neid asjaolusid näib, et vajadus välismaise päritoluga nafta ja teatud naftasaaduste järele Eestis kaldub tulevikus pigem vähenemisele kui suurenemisele.

RAUDTEETEGEVUS 1938. A. ESIMESEL POOLEL.

RAILWAYS DURING THE FIRST HALF OF 1938.

K. a. esimesel poolaastal arenes reisijate liiklus tõusu suunas, kuid kaubavedu jäi väiksemaks eelmise aasta vastava aja vedudega võrreldes. Tänavu kasustas liiklemiseks raudteed 5,7 milj. reisijat l. a. 5,5 milj. reisija vastu, olles seega 205 tuh. reisija võrra ehk 3,7%-ga suurem e. a.-st. Elavamaks muutus reisijate liiklus kitsarööpmelisel teel, kus reisijate arv suurenes 8,3%, kuna laiarööpmelisel teel suurenes see ainult 3,1%. Elavnenud reisijate liiklusest on tingitud ka reis-km arvuline suurenemine, mis l. a. 157,4 milj.-lt paisus 168,5 milj.-le, ületades e. a. 11,1 milj. km võrra ehk 7,0%. Vastavalt reisijate arvulisele tõusule oli reis-km juurdekasv kitsarööpmelisel suurem, nimelt 12,2%, laiarööpmelisel ainult 5,7%. Kaaluvam enamus reisijate liiklusest kuulus laiarööpmelisele teele — reisijate arvust ca 85%, reis-km 75%.

Kaubavedu kahanes m. a. esimesel poolaastal veetud 1309 tuh. tn-lt 1228 tuh. tn-le, mis on 81 tuh. tonni võrra ehk 6,2% vähem l. a. ja millest ca 75% langeb laiarööpmelisel teel veetava kauba arvele. Vaatamata ühe tn keskmise veokauguse pikenemisele laiarööpmelisel teel 116,9 km-le m. a. 111,6 km-lt, vähenes seal t-km arv 3,0%, kuna kitsarööpmelisel vastav arv, mõjustatud koguse kahanemisest ja ühe tn keskmise veo-

kauguse lühenemisest, vähenes 8,8%. Üldarvus mõjustas vähenenud kaubakogus t-km kahanemist 131 215 tuh-lt 125 390 tuh-le, s. o. 5825 tuh. võrra ehk 4,4%. Välisveod on kahel aasta esimesel poolel üldarvus peagu võrdsed (32,6 tuh. t. 32,4 tuh. t. vastu k. a. kasuks). Sisseveetava kauba kogus, mis suhteliselt evib esikohta välisveost (55,0: 79,0% vastu l. a.), vähenes l. a. 25,6 tuh. tn-lt 18,0 tuh. tn-le, seega 29,7%. Välja veetav kaubakogus aga suurenes 6,5 tuh. tn-lt 14,3 tuh. tn-le ehk 120%.

Vaatamata vedude muutusest, laekusid kõik tululiigid aktiivsemalt eelmisest aastast. Üldsummas laekus tänavu jaamakassade pooleaasta rahalise läbikäigu kokkuvõtete järgi 7506 tuh. kr mulluse 7095 tuh. kr vastu, seega 411 tuh. kr ehk 5,8% enam. Reisijate liiklus andis tulu 2935:2651 tuh. kr vastu k. a. kasuks, mis ületab l. a. 284 tuh. kr võrra ehk 10,7%. Kaubaveost laekuv tulu, mis peamiseks tululiikaks raudteel, tõusis vaatamata vastava veoliigi kahanemisele l. a. 4028 tuh. kr-lt 4182 tuh. kr-le, suurenedes 104 tuh. kr ehk 2,6%.

Pagasi- ja postiveost laekus tänavu 292 tuh. kr l. a. 275 tuh. kr (tõus 6,2%) ja mitmesugust tulu 147 tuh. kr l. a. 141 tuh. kr vastu (tõus 4,3%).

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Impordi reguleerimiskomisjoni viimasel koosolekul ei pooldatud 7-me trikoo-, sukaja tekstiiltööstuste soove mitmesuguste masinate sisseveoks põhjendusega, et turg nende toodete alal on juba küllalt rahuldatud ja isegi ülekoormatud. Rahuldati ühe tekstiilkauba hüvestamise ja värvimise alal spetsialiseerunud tööstuse soov kahe masina sisseveoks, millised võimaldaksid tööstusprotsessi

ratsionaliseerida ja tema toodete kvaliteeti tõsta.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti kohaselt:

● Pärnu K.-ü.-le „Oma” ümberkorraldata-va trükite tööstuse Pärnus, Hommiku ja Malmö tän. nurgale püstitatud uude tööstushoonesse üleviimiseks ja seal töötamiseks.

Tööd leiab kuni 25 töelist. Jõuandjaiks 4 elektrimootorit üldvõimega 8,4 HJ. Valmistatakse mitmesuguseid trükitöötöoteid.

● A/S. Estoliit'ile Tallinnas, Tulika 15/17 asuvas ämberehitatud ja sisseseatud kase-

iinist kunstsarve valmistamise tööstuses töötamiseks. Tööd leiab kuni 20 töelist. Jõuandjaiks 13 el.-mootorit üldvõimega 63,9 HJ. Valmistatakse kuivatatud kaseinist kunstsarve (galaliiti) litrites, kangides ja lehtedes.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAMA TEGEVUS JUULIS JA K. A. ESIMESEL 7 KUUL.

TALLINN HARBOUR IN JULY AND FIRST 7 MONTHS, 1938.

Tallinna sadama tegevus välissõidu alal juunis ja juulis:

	Saabus		Väljus	
	juulis	juunis	juulis	juunis
Laev. maht. net. rgt.	126 563	103 846	131 405	111 270
Kaupu tn.	21 253	31 090	36 059	28 049
Reisijaid arv	10 387	11 040	9 802	10 672

Laevade läbikäik juulis oli elavam kui ühelgi kuul varem ning ületas tunduvalt ka juuni, kuid sealjuures jäid juuli veod juunist maha. Nii oli kaupade läbikäik juulis 57 312 tn, eelmisel kuul 59 739 tn, reisijaid liikles juulis 20 189 kuu varem aga 21 712.

K. a. 7 kuu kestel on Tallinna sadamas välissõidu laevu liiklenud rohkem, kui e. a. samal ajal. Nimelt ulatus tänavu läbikäik mahu järgi 1 147 028 net. rgt. e. a. 1 000 511 net. rgt. vastu, suurenemine seega 14,6%. Laevade liiklus elavnes peamiselt suurenenud reisijateveo tõttu, kuna kaubavedu näitab väikest tagasiminekut.

Reisijaid liikles tänavu 7. kuu jooksul 56 640 l. a. sma aja 41 501 vastu; juurdekasv tänavu (36,4%) on tingitud huvireisijate arvu suurenemisest.

Kaupade läbikäik Tallinna sadamas välisvedude alal ulatus k. a. 7 kuul 384 015 tn-ni e. a. 391 279 tn vastu vähenedes seega 1,8%. Tagasimineku põhjustas peamiselt väljavedu, mis vähenes tänavu 3,5%. Üldse on laevadeveos tänavu kui ka e. a. ülekaalus sissevedu, ulatudes k. a. 52% ning m. a. 51% läbikäigust. Väljavedu vähenes k. a. toorainete, nimelt metsamaterjali arvel, milline veos tähtsamaks kaubaks. Toorainest suurenes õlikiviõli väljavedu, mis ei suutnud aga tasakaalustada vähenemist metsamaterjali alal. Suurenes veel k. a. toitainete ja

valmissaaduste väljavedu, millised moodustavad kaalu järgi ligi 30% üldväljaveost. Sisseveos laevadel on samuti ülekaalus toorained, moodustades veidi üle poole sisseveost; nende hulgas on kaaluvamaiks kivistusi ja väetisained. Kogu sisseveost laevadel toimus tänavu 7. kuul Eesti laevadel 38,5%, Saksa laevadel 28,9%, Briti laevadel 9,9% ja Soome laevadel 5,9%; teiste riikide laevade osatähtsus oli märksa väiksem nimetatuid. Väljaveos on Eesti ja Saksa laevade osatähtsus võrdne, ulatudes $\frac{1}{3}$ kogu väljaveost, peale selle omavad väljaveos suuremat osatähtsust veel Briti ja Soome laevad — esimesed 14,5% ja teised 6,7%.

Rannasõidu alal oli Tallinna sadama tegevus järgne:

	Saabus		Väljus	
	juulis.	7 kuul	juulis	7 kuul
Laevade arv	453	1 196	1 030	1 030
" maht net. rgt.	1 938	55 000	56 782	56 782
Kaubavedu tn.	19 351	48 032	42 890	42 890
Laevade arv	429	1 150	1 075	1 075
" maht net. rgt.	18 014	56 079	62 081	62 081
Kaubavedu tn.	2 419	9 010	10 368	10 368

Rannasõidus on juulis tavaliselt tegevus elav nii ka k. a. Üldse püsis laevade liiklus rannasõidus k. a. 7. kuul ligikaudu e. a. tasemel, olles laevade arvu poolest veidi ees e. a.-st, kuid jäädes maha nende mahult. Kaupade läbikäik rannavedude alal oli k. a. 9,9% suurem e. a.-st. Tallinnasse veetakse rannasadamast kaupu peamiselt sisse, kuna väljub ligi 5 korda vähem. Läbikäigust moodustab sissevedu Tallinnasse 85,1%.

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg oli kahel viimasel nädalal kuni 25. VIII endiselt vaikne. Laevade pakkumine oli suurem nõudmisest ning veohinnad seetõttu madalad. Kogu maailmas aug. algul arvestati seisusolevat tonnaaži 3,2 milj. br. reg. tn., kuna 1. I oli seisus 1,8 milj. tn. Sõidusolev tonnaaž ületab nõudmise ning kui olukord ei parane, tuleb arvestada seis-majäämise tõusu.

Väljavaated prahituru alal tulevikuks ei ole soodsad, vaid kõike kokkuvõttes kaldub arvamine vedude vähenemisele. Euroopa riikide viljasaagid on tänava paremad kui mullu, mistõttu veokogus tähtsaimal veoturul väheneb. Pealeselle on P.-Ameerikas lõikus hea, samuti kui Mustamere ümbruse riiges, kuna L.-Ameerikas on saagid ja tagavarad viletsad. Seetõttu veod koonduvad rohkem ligematele turgudele, mis tonnaaži vajadust vähendab. Teras ja malmi ning teiste metallide toodang on läinud tagasi, mistõttu teise suure veoala — maakide — turg nõrgenes. — Elavnemist aasta viimasel veerandil oodatakse metsaveo turul, kuna L.-Euroopa riigid on kuni senini olnud ostudega väga tagasihoidlikud, mistõttu laod on tühjenenud ning tagavaru tuleb soetada. Seetõttu metsaveohinnad võivad tõusta. Säärase veoturu olukorra juures on märgata üksikuis riiges laevasõidu toetamise suurenemist riikide poolt ning ka Inglises on küsimus akuutselt kõne all ja valitsuse ettepanekul vastavad organisatsioonid töötavad sellekohase kava kallal. Laevaomanikud omalt poolt lisaks senistele miinimum-prahtidele tahavad seda aktsiooni laiendada teistele veoturgudele ja lisaks sellele

on kaalumisel rahvusvaheline maksuline laevade seismapanek, milleks sõidusolevad laevad peaks maksma osa veorahast.

Väljaveo vabadel turgudel Mustast merest Antverpeni/Rotterdamini maksti 10/6—11/—. Oli peamiselt suuremaid 7000—8000 tn. laadungeid. Augusti lõppnädalal elavnes viljavedu veidi Austraaliast ja Argentiinast. Maakideveos oli pakkumine väike, mida mõjustas ka see, et Hispaania maakide veod on reserveeritud peamiselt teatud riikide laevadele. Süteveos hinnad püsisid endiselt madalal tasemel. Ajalepingule nõudmisi oli vähe. Pakuti 2000 dw. tn. laevadest £ 525—550, mis on aga alla miinimumi.

„Chamber of Shipping“ prahiindeks juulikuust eest (1935 = 100):

Veogrupp	Juuli 1938	Tõus/langus võrreldes	
		Juuni 1938	Juuni 1937
		%	
1. Söed			
(laevades alla 3000 br. tn.)	88,1	-0,2	-45,0
2. Söed (üle 3000 br. tn.)	111,3	-3,2	-30,3
3. Vili	132,6	-3,1	-33,1
4. Metsamaterjal	—	—	—
5. Maagid	113,8	+3,7	-33,9
6. Põllurammud	87,7	-8,2	—
7. Suhkur	124,3	+3,0	-34,3
Üldindeks	120,3	-2,4	-35,0

Võrdlusprahid:

	1929 = 100	1935 = 100
1929. a.	100	133,5
1936. a.	84,3	112,6
1937. a.	131,5	175,6
Jaan. 1938	103,5	133,2
Märts 1938	95,5	127,5
Mai 1938	97,8	136,6
Juuni 1938	92,2	123,1
Juuli 1938	90,0	120,2

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD**VÕITURG. — BUTTER MARKET.**

Võihindade kujunemine toimus m. n. välisturgudel edasi tõusu suunas. Meie võihin-naks noteeriti Manchesteris 120—122 š cwt s. o. 2 š cwt-lt kõrgemalt kui e. n. Taani võihind tõusis Londonis 136—137 š-le cwt s. o. 6 š cwt-lt. Vastavalt väljaveetud võikoguste vahekordade kujunemisele üksikute turgude järgi tõusis meie eksportvõi hinnatõe-

ring 165 s-le kg s. o. 10 s. kg kohta enam kui paranes turuseisund võrreldes e. n. Turuten-dents kindel.

Nagu võihindade kujunemisest nähtub, on taani võihind Inglises tõusnud suhteliselt enam kui teiste maade võihinnad. Arvestades üldist turuseisundit, ei ole sarnane olukord loomulik, mistõttu on tõenäone, et meie

võihind Inglises lähemal ajal näitab paranemist.

Või sissevedu Inglisse oli juulis 985 102 cwt, m. a. sama kuu 909 871 cwt vastu, suurenedes seega 8%. Sissevedu impeeriumimaist oli 7% suurem kui m. a. juulis, kusjuures Uus-Meremaalt suurenes sissevedu 34%. Austraaliast ja Irist seevastu või sissevedu näitas vähenemist. K. a. esimesel 7 kuul oli või sissevedu Inglisse 5 920 291 cwt s. o. 3% suurem kui m. a. samal ajal. Sissevedu suurenes Austraaliast, Taanist, Rootsist, Läti, Poolast, Soomest, Eestist ja Leedust. Teisist tähtsamaist karjamajanduslikest maist näitas või sissevedu Inglisse vähenemist. Kuna NSVL-st veeti m. a. esimesel 7 kuul võid Inglisse 134 446 cwt, puudub NSVL-u või tänavu Englise turul.

Veiste arv Inglises on viimastel aastatel püsinud võrdlemisi ühtlane. Nii oli k. a. juunis veiseid Inglises 6,658 milj. tk., m. a. sama aja 6,619 milj. vastu. Lüpsilehmade arv oli k. a. 2,219 milj., m. a. sama aja 2,217 milj. tk. vastu. Seega on tänavu veiste kui ka lüpsilehmade arv vähe tõusnud võrreldes e. a. ga. Seejuures tuleb aga tähendada, et piimakarja arv oli 1935. ja 1936. a. siiski veidi suurem

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Juustuturuseisundi kujunemine on toimunud enamvähem ühtlasel tasemel, mistõttu noteeriti ka 29. VIII juustuhindadeks endised hinnad. Šveitsi juustuhinnaks kvaliteetpreemiata jäi seega:

12 A — 112 s. kg.	12 B — 109 s. kg.
11 A — 110 s. kg.	11 B — 107 s. kg.

Ühes kvaliteetpreemiaga saavad juustutööstused šveitsi juustu eest järgmist hinda:

12 A — 142 s. kg.	11 A — 135 s. kg.
12 B — 134 s. kg.	11 B — 122 s. kg.

Siseturujuustuhinnaks noteeriti šveitsi juustul 125 s. kg, tilsiti-juustul 110 s. kg,

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul muutus m. n. seisukord vähe kindlamaks ning kõik Inglisse saabunud peekon klaariti välja raskusteta. Eesti peekoni kõrgema sordi hinnaks 26. VIII s. a. noteeriti Londonis 92 š tsn.

Võib loota, et peekonihinnad Inglises jää-

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1935. a.	1937. a.	1936. a.
	22./VIII 28./VIII 1935	15./VIII 21./VIII 1935	1./I kuni 29./VIII	1./I kuni 29./VIII	1./I. kuni 30./VIII
VÕI (tonni) Butter (tons)	412,0	354,1	9262,7	7005,9	6572,0
Sellest:					
Saksa . . .	121,3	107,0	2847,2	2647,3	2551,4
Inglisse . .	231,5	240,5	6888,3	5183,1	3917,5
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	1122	1224	23757	24828	27436
Sellest:					
Inglisse . .	300	570	12405	3017	15730
Saksa . . .	612	504	14708	21740	7728
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	24,2	25,1	1264,1	1308,6	1514,8
LINA (tonni) Flax (tons)	60,6	42,3	4340,3	4571,7	6128,7
Sellest:					
Inglisse . .	30,5	32,1	1057,7	1623,4	2654,9
Belgiasse . .	20,0	10,2	71,1	201,6	281,8
Soomes . . .	—	—	81,7	238,8	465,1
Saksa . . .	10,0	—	1008,1	1726,9	1111,1
Prantsusse . .	—	—	342,2	532,3	1531,2

kui tänavu. Seega Englise oma maa karjamajanduse arendamine viimastel aastail on andnud vähem soovitud tulemusi.

backsteinil 100 s. kg ja konservjuustul 135 s. kg. Tendentsid vaikne.

Juustu sissevedu Inglisse, s. o. tähtsamale maailma juustuturule oli k. a. juulis 281 600 cwt, vähenedes seega 6%, võrreldes m. a. sama kuu sisseveoga. K. a. esimese 7 kuu vältel on Inglise imporditud juustu 1 645 511 cwt, s. o. veidi enam kui m. a. Sissevedu on suurenenud Austraaliast, Itaaliast, Taanist ja Šveitsist. Peamised inglise juustuturu varustajad maad on impeeriumi, s. o. ookeanitagused maad, kuna teiste maade osatähtsus juustuturu varustamisel on väike.

vad püsima praegusele tasemele mõneks nädalaks.

Võrreldes e. a. sama aja hinnaga on käesolev noteering tsn-lt madalam 2 š.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekon-sigade eest järgmisi hindu:

Tapakaal	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	95	90		
55,5—59 kg	90	86	Siseturu-	
73,5—75 kg	90	86	hinnad	
75,5—80 kg	86	82		

TAPALOOMADE JA LIHATURG.

M. n. kujunes elusloomade ja lihaturul tegevus vähe elavamaks. Kauba nõudmine on paranenud peagu kõigil kaubaliikidel. Parema lihakauba nõudmist põhjustab ka suvitushooaja möödumine, kus suvitajad ja kooliõpilased linna tagasi kogunevad.

Veiste pakkumine keskmine. Nõudmine on paranenud keskmiseni. Tendents nõrgeneb, kuna veiseliha alal on märgata pakkumise suurenemist. Veiseliha maksus:

Pullid suured: rammusad 53—55 s., keskmised 51—53 s. kg. Väiksemate pullide liha maksus rammusail 50—52 s., keskmisel 48—50 s. ja lahjadel 45—48 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid suuremad pullid 30—32 s. ja väiksemad pullid 26—29 s. kg.

Lehma- ja härjaliha: nuumatuil 54—60 s., rammusail 46—53 s., keskmisel 42—46 s. ja lahjadel 38—42 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid lehmad 18—22—29—33 s. kg.

KANAMUNATURG.

Kanamunahindade liikumine Inglises näitas m. n. edasi paranemist. Nii noteeriti meie kanamunade hinnaks keskmisel 12/ š d. 120 tk. kohta, s. o. kõrgemalt kui e. n. Saksas jäi aga munahind püsima e. n. tasemele. Vastavalt välisuruhindade kujunemisele noteeriti meie eksportmunade hinnaks 90 s. kg franko kogumispunkt. Siseturumunadehind jäi aga püsima, s. o. 70 s. kg franko kogumispunkt. Turutendents eksportmunadel kindel ja siseturumunadel vaikne.

Kanamunade sissevedu Inglisse oli juulis 22 652 tuh. suurt sada, s. o. 14% võrra suurem kui m. a. K. a. esimesel 7. kuul ulatus kanamunade sissevedu Inglisse 155 624 tuh. s-sajale, olles seega 15% suurem kui m. a. samal ajal. Sissevedu suurendasid kõik kanamune eksportijad maad peale Taani ja Hiina.

PIIMATURG.

Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 29. augustil s. a. Tallinna kohta endised piimahinnad, s. o.: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil pii-

ja elussigade eest:

105—120 kg. raskused	60 s.	eluskaalu kg.
121—160 „ „	64 „	„ „
üle 160 „ „	60 „	„ „

— CATTLE AND MEAT MARKET.

Vasikate pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Tendents püsib. Tapetud vasikad maksusid ühes naha ja pudemetega: nuumatud 65—75 s., rammusad 50—65 s., keskmised 48—50 s. ja lahjad 40—48 s. kg. Eluskaalu järgi maksti vastavalt nimetatud sortidele: 29—36—45—52 s. kg.

Lambaid turustatakse juba rohkem. Nõudmine lambalihale hea. Tapetud lambad maksusid: nuumatud 58—63 s., keskmised 45—55 s. ja lahjad 40—45 s. kg.

Eksportlambalihanoteering kõvenes 5 s. võrra s. o. makstakse 85—90 s. kg. Eluskaalu järgi makstakse franko saatejaam 32—35 s. kg.

Sigade pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Tendents püsib. Tapetud sead maksusid: noored ja peekonkaalulised 88—90 s., liha ja rasvasead 84—88 s. ja vanad emised 75—78 s. kg.

— EGG MARKET.

Kanade arv Inglises näitab k. a. edasi langust. Nii oli k. a. juuni algul kanu Inglises 52,2 milj. tk., m. a. 52,6 milj. tk. vastu. Seega on k. a. kanade arv Inglises vähenenud 1% võrra, võrreldes m. a. sama ajaga. 1936. ja 1937. a. oli kanade arvuline vähenemine 7%. Seejuures olgu tähendatud, et 1934. a. oli kanu Inglises 61,3 milj. tk., s. o. 9 milj. tk. enam kui k. a. Seega inglise kanakasvatuse arengus võib märkida tunduvalt tagasi minekut, kuigi selle tootmisalale on pööratud viimasel ajal riiklikku tähelepanu.

Siseturul maksusid kanamunad m. n. s. paar:

Tallinnas	8—11 s.	Paides	10 s.
Tartus	9—12 „	Narvas	9—10 „
Valgas	10 „	Pärnus	10—11 „

— MILK MARKET.

matööstustele 11 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 s. l. ja müügil piimatööstustele 9 s. liiter.

Vaatamata praegusele õunte ja marjade

hooajale, kus linnades piima järele nõudmine jääb nõrgemaks harilikust, on tänavu praegune pakkumispinge piima nõudmises hea. Seda seepärast, et põua tõttu karjatamisvõimalused on halvad ja piimatoodangud tugevasti langenud. Nüüd vihma järele peaks aga ädalakasv kiirenema ja seega ka toodang tõusma. Kuna suvitajate tagasitulekuga ja koolides õppetöö algusega linnades piimatarvitajate arv tõuseb, siis ka paranenud toodangu juures peaks piima pakkumine ja nõudmine jääma tasakaalu ning piimahind pü-

sima praegusel tasemel kuni algab tavaline stügisene hinnatõus.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	17—19	—	14—15	12
Tartu	15—16	13	—	10
Narva	15	—	—	8
Pärnu	10—17	12	—	11
Valga	15	—	—	10
Rakvere	14	—	—	9
Võru	—	—	—	11—12
Paide	—	—	—	9

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Teraviljahindade kujunemine välisturgudel toimus m. n. enamvähem e. n. tasemel. Nii noteeriti m. n. teraviljahinnad maailma tähtsamais kaubanduskeskustis järgmised — nisu: Liverpoolis Kr. 10.50 kv, Chicagos Kr. 8.50 kv ja Winnipegis Kr. 9.00 kv. Rukkihinnaks noteeriti Chicagos Kr. 6 kv ja Winnipegis Kr. 5.80 kv. Maisihind Chicagos oli nädala keskmiselt Kr. 7.55 kv. Võrdluseks olgu tähendatud, et m. a. samal ajal olid teraviljahinnad välisturgudel järgmised: nisu — Liverpoolis Kr. 16.60, Chicagos Kr. 14.00 kv ja Winnipegis Kr. 16.30. Rukki maksus samadel turgudel Kr. 11—12.00 ja mais Kr. 13.80 kv. Seega on teraviljahinnad tänavu maailmaturul tunduvalt madalamad kui m. a.

Kuna teraviljahindade tase on jäänud püsima, nähakse selles juba teatavat murrangut senises arengus. Et seejuures ka P.-Am. Ühendriigid ja Kanada, vastavate teadete järgi, on asunud koostööle teravilja müükide korraldamise alal ning varemalt kavatsatud eksportpreemiaist P.-Am. Ühendriiges midagi enam ei ole kuulda, on olukord muutunud teraviljaturul ka vähe optimistlikumaks.

Siseturul on teravilja pakkumine linnades senini olnud erinev, mistõttu hindades esineb ka tunduvald lahkuminekuid. Üldiselt oli teraviljahindade tase meil m. n. järgmine (väikemüügil): nisu 22—25 s. kg, rukki 16—20 s. kg, oder 18—20 s. kg ja kaer 12—18 s. kg.

LINATURG. — FLAX MARKET.

M. n. oli märgata elavamalt huvi lina ostu vastu. Eriti hea on nõudmine kasteleo lina kõrgemate kvaliteetide järele, kuid NSVL-u kasteleo kõrgemate sortide lina on vähe saada ja selle tagajärjel hinnad ka võrdlemisi kõrged. NSVL-u kasteleo IV gr. I sordist makstakse £ 87—89 tn-tt.

Läti Livonia linast nõutakse £ 72 cif ja Võru-Petseri hind on Dundees £ 69 cif R sordi alusel. Belfastis aga märgitakse Läti Livonia hinnaks £ 72.10 ja Võru-Petseri linale £ 70—71 tonnilt.

Linahinnad šotis.

24. VIII 1938 3. VIII 1938

Võru Petseri R	£ 68.10—69	£ 68.10—69
Pärnu ülepuhastatud R	£ 69. —70	£ 68.10—69
Pärnu takk I	£ 49. —50	£ 49. —50
Läti Livonia R	£ 71. —71.10	£ 69.15—70
NSVL kasteleo IV gr. I sort	£ 87. —90	£ 86. —87

Nagu siit näha on augustis siiski toimunud teatud hindade kõvenemine.

Linahindade kõvenemine välisturul ei ole ka meid puudutamata jätnud. Selle otsekohene tagajärg avaldus meie linaväljaveo elavemises. Nii on viimase paari nädala kestel veetud kaunis palju lina välja enamasti Inglise.

NSVL-u uue linasaagi kohta ei ole teada küll senini veel kindlat, kuigi ikka enam kalduetakse arvama, et NSVL-u linakiu väljaveodu järgmisel hooajal kujuneb väikeseks, kui see mitte päris ära ei jää, sest NSVL-u linakasvupind on vähenenud ja linakiu omatarvitus tõusnud.

Läti linamonopol ei paku praegu üldse lina. Läti linasaaki k. a. hinnatakse keskmiseks nii saagi koguselt kui ka mihuselt.

Läti linapõlde hinnati seal umbrohupuhtamaks kui m. a.

Meil ollakse praegu ametis linakoristamistöödega. Varasemad külvid on juba koristatud ja kohati leostki väljas. Üldiseks

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturult hakkavad kaduma aedmarjad. Vähe leidub vabarnaid millede eest küsitakse 120 s. kg. Vähe on ka mustsõstraid, hind 80—90 s. kg, marja kvaliteet on nõrk, samuti nõrgakvaliteediga on karusmarjad, milledest küsitakse 30—40 s. kg. Metsmarjadest on juba rohkesti müügil pohli, nende hind on 25—35 s. kg. Peamine müügiartikkel on õun. Valitud, suvisordilised maksuvad 50—60 s. kg, nõrgema kvaliteediga 25—35 s. kg. Varisenud ja keeduõunad 15—20 s. kg. Rohkelt on ka pirne. Valitud, sordilised maksuvad 60—80 s. kg., teised 40—50 s. kg. Ploomide hind on väga kõlkuv. Suured kollasesordilised näit. emma leppermann maksuvad 180 s. kg, teiste eest küsitakse 60—100 s. kg. Vähe esineb veel kirsse millede hind 130 s. kg.

Aedsaaduste hindadenoteerimiskomisjon noteeris Börsikomitee juures 26. skp. aedsaaduste hinnad järgmiselt:

Õunad, suvisordilised eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko kokkuostupunkt 28—29 s. kg. Tendents selgusetu.

mureks on linakasvatatajail vee puudus linaleotamisel, sest kestva põua tagajärjel ei ole mitte ainult linatügid kuivad vaid kohati isegi ojad ja jõed.

Sibulad eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko kokkuostupunkt 14 s. kg. Tendents püsiv.

Pohlad eksportkõlblikud, pakkimiskuludeta franko kokkuostupunkt 17 s. kg. Tendents selgusetu.

Tallinna turul maksusid väikemüügil 29. skp.

	s. kg.		s. kg.
Õunad	15—60	Naeris	20
Pirnid	40—80	Salat	40
Ploomid	60—180	Spinat	25
Kirsid	130	Kartul	4—6
Karusmarjad	30—40	Porgand	10—18
Vabarnad	120	Aedoakaunad	25
Põldmarjad	55—70	Herneakaunad	25—30
Mustsõstrad	80—90	Rabarber	10
Punased sõstrad	25	Kõrvits	15
Jõhvikad (m. a.)	60		s. tk.
Mustiikad	40	Lillkapsas	10—70
Pohlad	25—35	Kurgid, petseri	0,7—2
Tomat, välis	50—75	Kurgid,	
Tomat, kasvum.	30—100	Tall. ümbr.	1,5—3
Sibulad	25	Kurgid, lava	5—15
Peakapsas	8—10	Kurgid, soolatud	1—3
Hapukapsas	25		s. kimp
Kaalikas	15	Porgandid	5—7
Peet	15	Redised	5

KALATURG. — FISH MARKET.

Kuigi m. n. valitsevad tormid õige tunduvalt takistasid kalastamist merel, andis siiski rannavetes seisvate püüginiistadega kalastamine õige rahuldavalt angerjat, lõhet, iherust ja ahvenat. Samuti suurenes ka kohasaak Peipsil, mistõttu kalakauba väljavedu kujunes suuremaks e. n. väljaveost. Nädala keskel veeti välja kala ja kalakaupu 33 500 kg, sellest angerjat 19 700 kg, koha 8500 kg, lõhet 1800 kg, iherust 700 kg, haug 950 kg, elusvähke 1650 kg ning kalakonserve 200 kg.

Angerjas läks Saksa värskena jääpakkendis. Kogus esines peamiselt rändangerjas 15 000 kg, ülejäänud osa paigaangerjas.

Lõhe läks Rootsli 1100 kg ja Saksa 700 kg. Elusvähke eksporditi Rootsli koguselt 1658 kg — 59 700 tk.

Siseturukalakaubanduses suurenes

tegevus lõhe, iheruse ja koha läbimüükides, kuna tavalisi kalasorte (ahven, haug, särg) müügil vähe. Ainult nädala lõpul ilmus suuromal kogusel merivate ahvenat müügile.

Lõhe ja iheruse väljaveo tõttu püsib Tallinna turul nende hind endisel kõrgel — lõhi 280—350 s. kg, iherus (meriforell) 180—220 s. kg. Eft välismaale nõutakse ainult I valiku koha, siis siseturule tuleb rohkesti II valikut, mistõttu kujuneb mõlema valiku hinnavahe suureks. Tallinna turul müüdi I valiku koha 120—160 s. kg, II valiku 70—100 s. kg.

Ahven eluvärsk 50—60 s. kg, keskmise suurusega 35—40 s. kg.

Haug 50—70 s. kg. Süg, suured 120—150 s. kg, keskmised 70—100 s. kg.

Angerjas parima kvaliteediga 180—200 s. kg, paigaangerjas (kollane) 160 s. kg.

Narva jõel paranes silmusaak, mistõttu silmuhind langes. Kalureile maksti 6—6,5 s. tk., kuna varemalt oli hinnaks 7 s. tk.

Tähtsamate kalaliikide müügihinnad s. kg.

	Tallinn 27. VIII	Tartu 27. VIII	Narva 26. VIII
Lõhi . . . värske	250—350	—	275—325
Iherus . . . "	180—220	—	—
Angerjas . . . "	160—200	200	—
Koha I v. . . "	120—160	80—100	—
Koha II v. . . "	70—100	60—80	—
Haug . . . "	50—70	35—50	40—50
Siig . . . "	70—150	60—100	—
Ahven . . . "	35—60	15—30	30—40
Latikas . . . "	50—60	15—50	40—50
Linask . . . "	50—60	—	—
Koger . . . "	40—50	—	25
Vimb . . . "	45—60	30—35	—
Särg . . . "	30—35	12—15	—
Säinas . . . "	—	25—30	—
Räim . . . "	40—45	—	40
Kilu . . . "	40—45	—	—
Tursk . . . "	20—25	—	—
Lest . . . "	40—55	—	—
Silm . . . "	—	—	6—8

Räimekaubandus. Kalasaagi vähesuse tõttu räimi müügil vähe. Tallinna turul püsis räimehind 35—45 s. kg. Narva turul 40 s. kg.

Kilusaak näitab paranemist. Vaatamata tormilistele ilmadele tuli Tallinna kalasadamaga kaudu ca 1000 kg päevas. Kalasada-

mas maksti nädala algul 24—32 s. kg, viimasel poolel 35—40 s. kg. Turul müügihind 35—40 s. kg.

Lesti ja turski müügil vähe. Hinnad kõrged. Lesti müüdi 40—55 s. kg, turski 20—30 s. kg.

Suitsukalakaubanduses elavam tegevus. Ostetakse peamiselt suitsusilke 12—15 s. kümme tk., kilu 8 s. kümme tk., angerjat 200—300 s. kg, siiga 150—250 s. kg, suitsutatud turski 50—60 s. kg, ahvenat 80—100 s. kg, praetud silmud 20—25 s. paar. Vähid 8—20 s. tk.

Kalahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 29. VIII k. a. noteeriti värske- ja elus-kala hinnad:

1. Lõhi, värske ekspordkõlblik kaal: alates 6 kg. kr. 3— kg fr. rannik. Tendents: rahulik.

2. Angerjas, elus ekspordkõlblik a) ränd-angerjas (must-valge kõhuga) alates 400 gr kr. 1.50—1.60 kg fr. rannik; b) paigaangerjas (kollane) kr. 1.30—1.35.

3. Koha värske ekspordkõlblik — järve alates 38 sm kr. 0,60 kg, ning raskusega 1 kg kr. 1.00 kg, franko rannik. Tendents kindel.

Haug, värske ekspordkõlblik valik 1—3 kg — 35—45 s. kg fr. rannik. Tendents: kindel.

5. Vähk, elus alates 10 sm, tükk 5 senti. Tendents: kindel.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

23. augustil 1938. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i> kuld: rahas ja kangides 34 270 621,80 välisraha 15 748 727,55	1. Põhikapital — <i>Capital</i> 5 000 000,—
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin</i> 1 065 236,84	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i> 1 080 456,28
3. Sisevekslild: — <i>Home Bills:</i> kaubavekslid 6 848 992,25 põllumajandusl. 2 413 011,23 metallistõstusl. 58 544,92	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i> a) pangatähed liikvel 40 118 148,— b) jooksvad arved: valitsuse 14 615 302,76 pankade 13 233 998,47 teiseld 2 176 176,82
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i> valitsusele — teistele *) 10 505 795,22	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i> 15 423 812,28
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i> 8 432 821,17	
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i> 26 509 137,12	
100 647 858,—	100 647 858,—

Kattevara vahakord jooksvate kohustustega: } 63,19 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 865 680,10
Includes Ekr. 865 680,10 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME.

Soome metsamaterjali ekspordi raskused.

Difficulties of Finnish Timber Exports.

Soome ajalehtede teatel on Hullis peetud Soome, Rootsi, Norra ja Vene puukaubaeksporditõrde esindajate nõupidamised Euroopa puukaubahindade kindlustamise asjas jõudnud surnudpunkti.

Varemate teadete põhjal on lubatud Vene poolt vähendada oma puukauba ekspordi Inglisse um. 60 000 stand. Soome olevat teatanud, et ta on nõus vähendama puukauba pakkumist 58 000 ja Rootsi 48 000 stand. Nüüd teatatakse, et Soome ja Rootsi puukaubaeksporditõrid on pannud venelastele ette vähendada oma eksporthulka 40 000 stand., kuid et Vene poolt olevat keeldutud seda tegemast. Ühtlasi teatatakse, et sel-

lest 400 000 stand. määrast, mida Vene käesoleval aastal pidi müüma Inglisse, umb. 300 000 stand. on juba müüdnud.

Seega ei ole võimalik saavutada lähemate nädalate jooksul kitsendamislepingut Lääne-meremaade eksporditõrde suurte müümata puukaubakoguste pakkumises ning Soome ajakirjandus märgib, et Euroopa lepingusse kuuluvad puukaubaeksporditõrid on tekkinud olukorra tõttu väga murelikud ja eriti püütakse kõigi abinõudega hoida ära äkilist ja laialdast ülelakkumist, mis mõjuks halvalt turule ja mõjuks kindlasti hävitavalt hindadele.

LÄTI.

Läti esinemised Königsbergi idamessil.

Participation of Latvia in Königsberg Fair.

Käesoleval aastal Läti võtab osa Königsbergi messist peagu kõigi oma tähtsamate ekspordikaupadega. Nii esitatakse mitmesuguste firmade poolt: seemned, lihakonservid, puu ja puutooted, telliskivid, lubi, turvas ja turbast isoleerimisplaadid, nahad, kummitooted, vineer, alkoholsed joogid, või, juust, munad, mesi, galaliit, kaseiin, kõnivesi,

arstlikud taimed, linased kangad, kondiliim, hamba- ja näokreem ning küünlad, tsement, tsementkivid ja gips, puuvili ja puuviljamahl.

Läti osakonnas pühendatakse messil suurt osa ka turismile ja Läti tutvustamisele välismaal, nii Kemeril vääviliallikele, Riia mererannale, jne.

Läti tsemendi toodang mitte küllaldane.

Praegu töötab Lätis kaks tsementvabrikut: üks Riias päevase toodanguga 300 tn ja teine Brocenis 200-tn toodanguga päevas. Kõik toodetud tsement läheb kohalikeks vajadusteks. Ekspordit tsemendi välismaale teostub tähtsusetul määral, peamiselt ainult, et täita varem endale võetud kohustusi. Ehitus-

— *Latvian Production of Cement non Adequate.*

nõuete tarviduseks tuleb tuua tsementi välismaalt sisse k. a. kuni 12 000 tn. Suurimaiks tsemenditarvitajaks on ehitused maal. Toodetud tsemendist läheb kuni 60% maale. Kegumi jõujaam nõuab ehituseks k. a. umbes 35 000 tn tsementi.

Läti telliskivitööstus. — *Latvian Brick Industry.*

Läti a./s. „Kiegelis“ omab 5 telliskivitehast, millede kogutoodangut arvestatakse k. a. 130 milj. telliskivile. Punnalis tehakse katseid valmistada fassaaditelliskive, valgeid ahjupotte ja glasuuritud fiitse. Lätis valmistades tulevat need kolm korda odavamad kui ostes välismaalt.

Valmistatakse ka saepurutelliskive, millel on võrreldes harilikudega tunduvalt

väiksem kaal, sest savile lisandatud saepuru jätab kivi põletades sinna poorid. Need uued telliskivid on tugevad ja peavad hästi sooja.

A./s. Kiegelis on mõelnud ka telliskivide ekspordile. Telliskiviproove on saadetud Rootsi ning lähemal ajal alustatakse tehinguid Soomega.

Läti väliskaubandus juulis. — *Latvian Foreign Trade in July.*

Esialgsete kokkuvõtete järgi eksporditi Lätist juulis kaupu 22,2 milj. lati ning imporditi — 18,9 milj. lati väärtuses, seega saavutati aktiivsust 3,3 milj. latti. M. a. juulis oli eksport 26,8 ja import — 20,8 milj.

latti. K. a. esimese 7 kuu tulemused olid järgmised (milj. latti):

	1938	1937
väljaveedu . . .	116,2	130,3
sissevedu . . .	129,6	128,3
	— 13,4	+2,0

Bensiini segamine piiritusega Lätis. — *Mixing Spirit with Benzine in Latvia.*

16. skp. kehtib Lätis taas korraldus, mille kohaselt jõuvankrite poolt tarvitatava

bensiini hulka tuleb segada 25% absoluutset alkoholi.

Saagilootused Lätis. — *Harvest Expectations in Latvia.*

K. a. tulemuste kohta arvatakse, et rügist saadakse 365 000 tn, s. o. ca 13% vä-

hem kui m. a.; talinisu arvatakse saavat 110 000 tn.

Läti võieksport. — *Latvian Butter Exports.*

K. a. esimesel poolel eksporditi võid 13 377 tünni ehk ca 30% enam kui m. a.

LEEDU. **Leedu väliskaubandus juulis.** — *Lithuanian Foreign Trade in July.*

Leedu statistika keskbüroo andmeil eksporditi k. a. juulis Leedust kaupu 21 358 300 lit. väärtuses (m. a. samal ajal 16 436 200 lit.) ja imporditi 19 704 700 lit. väärtuses (m. a. samal ajal 18 183 000 lit.). Seega oli m. a. juulis passiva 2 milj., lit. k. a. aga aktiva 1,6 milj. lit. Üldse oli k. a. esimese

7 kuu eksport 137 458 000 lit. m. a. samal ajal 110 013 600 lit.) ja import — 128 492 700 lit. (m. a. 112 647 400 lit.).

M. a. 7 esimest kuud andis väliskaubanduses passiivsust 2,6 milj. lit., k. a. — 3,9 milj. lit. väljaveo-ülekaalu,

POOLA.**Või väljavedu Poolast esimesel poolaastal 1938. a.**

Butter Exports from Poland in First Half of 1938.

Või väljavedu Poolast esimesel poolaastal 1938. a. tõusis kokku 82 364 kv-le 25 808 kv. vastu m. a. Kuude järgi ositus või väljavedu:

	1938	1937
Jaanuar	9 603	6 730
Veebruar	10 803	3 856
Märts	13 328	975
Aprill	9 154	3 192
Mai	14 380	657
Juuni	25 096	10 698
Väljaveost läks:		
Inglise	69 080	12 904
Saksa	9 505	9 369
Palestiinasse	3 840	1 656
Šveitsi	414	—
Tunisi	25	—

	1938	1937
Itaaliasse	—	877
P.-Am. Ühendriigesse	—	723
Tšehhoslovakkiasse	—	241
Teisisse maisse	—	11

Väljavedu toimub eranditult kooperatiivide poolt. Väljavedu suurenes peamiselt Inglisse, kuid poola või moodustab siiski ainult 2% või üldsisseveost Inglisse. Väljaveeta- vast võist oli 88% standarditud ja 12% — mittestandarditud.

Poola võihind Inglise turul (š cwt — 50,8 kg — eest) kujunes järgmiselt: jaanuar 110, veebruar 116, märts 110, aprill 124, mai 121, juuni 112.

Toorainete-büroo tööstus-kaubandusministeeriumi juures.

Bureau of Raw Materials at the Ministry of Commerce and Industry.

Riigikaitsekomitee koosolekul 8. VII s. a. otsustati vastutus riikliku toorainetema- janduse eest panna tööstus-kaubandus- ministri-le, andes temale erilisi sellekohaseid volitusi. Selle läbiviimiseks luuakse ministeeriumi juu- res toorainetebüroo.

Büroo ülesandeks on riigi toorainetega va- rustamise plaani väljatöötamine, järelevalve selle plaani täitmise järele, majanduselunõu- ete koordineerimine riigikaitse-õudeiga sel alal.